

Olimpiada Republicană la Matematică

Prima zi, 2 martie 2019, Clasa a VII-a

Soluții

7.1. Demonstrați că există patru numere prime consecutive, care divid numărul $n = 2 + 2^2 + \dots + 2^{2028}$.

Demonstrație:

Evident că numărul n este par $\Rightarrow n : 2$. Vom demonstra că numărul n se divide cu 3, 5 și 7.

- $n = 2 + 2^2 + 2^3 + \dots + 2^{2028} = (2 + 2^2 + 2^3) + (2^4 + 2^5 + 2^6) + \dots + (2^{2026} + 2^{2027} + 2^{2028}) =$
 $= 2 \cdot (1 + 2 + 2^2) + 2^3 \cdot (1 + 2 + 2^2) + \dots + 2^{2026} \cdot (1 + 2 + 2^2)$
 $= 2 \cdot 7 + 2^3 \cdot 7 + \dots + 2^{2026} \cdot 7 =$
 $= 7 \cdot (2 + 2^3 + \dots + 2^{2026}) \Rightarrow n : 7.$
- $n = 2 + 2^2 + 2^3 + \dots + 2^{2028} = (2 + 2^2 + 2^3 + 2^4) + (2^5 + 2^6 + 2^7 + 2^8) + \dots +$
 $(2^{2025} + 2^{2026} + 2^{2027} + 2^{2028}) = (2 + 2^2 + 2^3 + 2^4) + 2^4 \cdot (2 + 2^2 + 2^3 + 2^4) + \dots +$
 $2^{2024} \cdot (2 + 2^2 + 2^3 + 2^4) =$
 $= 30 + 2^4 \cdot 30 + \dots + 2^{2024} \cdot 30 = 30 \cdot (1 + 2^4 + \dots + 2^{2024}) \Rightarrow n : 3, 5.$

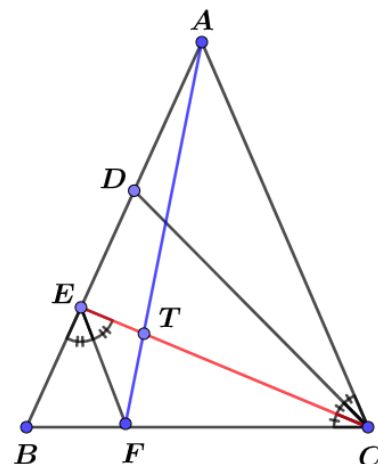
Deci, $n : 2, 3, 5, 7$.

7.2. Fie ABC un triunghi isoscel cu $AB = AC$ și $m(\angle BAC) = 72^\circ$. Pe latura AB se iau punctele D și E , astfel încât $\angle ACD \equiv \angle DCE \equiv \angle ECB$, iar punctul F aparține laturii (BC) , astfel încât EF este bisectoarea unghiului BEC . Demonstrați că $AF \perp CE$.

Demonstrație:

$$m(\angle BAC) = 72^\circ \Rightarrow m(\angle ABC) = m(\angle ACB) = 54^\circ \Rightarrow$$

$m(\angle ACE) = 36^\circ \Rightarrow m(\angle AEC) = 72^\circ$. Deci triunghiul ACE este isoscel, cu vârful în C , adică $AC = AB = CE$. Cum $m(\angle BEC) = 108^\circ$, obținem $m(\angle BEF) = 54^\circ = m(\angle EBF) \Rightarrow EF = BF$. Deoarece $FB = FE$, $AB = CE$ și $\angle ABF \equiv \angle CEF \Rightarrow (LUL) \Delta AFB \equiv \Delta CFE$. Astfel, avem că $m(\angle AFB) = 108^\circ$, iar $m(\angle EFB) = 72^\circ$, rezultă că $m(\angle EFT) = 36^\circ$, unde $\{T\} = AF \cap CE$. Prin urmare în triunghiul EFT , $m(\angle ETF) = 180^\circ - (54^\circ + 36^\circ) = 90^\circ$. Deci $EC \perp AF$.

7.3. Pe o tablă sunt scrise toate numerele naturale 1, 2, 3, ..., 15. Determinați numărul minim de numere ce pot fi șterse de pe tablă, astfel încât cu numerele rămase să formăm două mulțimi nevide de numere care verifică simultan următoarele proprietăți:

- a) ele nu au elemente comune;
- b) ele au același număr de elemente;
- c) produsul elementelor celor două mulțimi este același.

Soluție:

Produsul tuturor numerelor scrise inițial pe tablă este $n = 1 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 2^2 \cdot 5 \cdot 2 \cdot 3 \cdot 7 \cdot 2^3 \cdot 3^2 \cdot 2 \cdot 5 \cdot 11 \cdot 2^2 \cdot 3 \cdot 13 \cdot 2 \cdot 7 \cdot 3 \cdot 5 = 2^{11} \cdot 3^6 \cdot 5^3 \cdot 7^2 \cdot 11 \cdot 13$. Pentru a obține ca produsul elementelor celor două mulțimi să fie același, rezultă că produsul tuturor numerelor rămase trebuie să fie un pătrat perfect. Astfel, trebuie să ștergem câte un factor din n care are exponent impar, adică pe 2, 5, 11, 13. Deoarece cardinalul celor două mulțimi formate este același, rezultă că pe tablă trebuie să rămâne un număr par de numere. Cum, inițial pe tablă avem un număr impar de numere, rezultă că trebuie să ștergem un număr impar de numere. Astfel, ștergem de pe tablă numerele 10, 11, 13. Pe tablă rămân numerele 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 14, 15. Din numerele rămase, deducem că 5 și 15 nu aparțin aceleași mulțimi, la fel cum și numerele 7 și 14 nu aparțin aceleași mulțimi. În rezultat putem obține mulțimile $M = \{2, 3, 5, 8, 9, 14\}$ și $N = \{1, 4, 6, 7, 12, 15\}$ sau $M = \{1, 4, 5, 9, 12, 14\}$ și $N = \{2, 3, 6, 7, 8, 15\}$.

7.4. Fie expresia

$$E(a, b) = \frac{3}{a+2} + \frac{7}{2b+3}.$$

Determinați toate numerele naturale nenule a și b , pentru care valoarea expresiei $E(a, b)$ este un număr natural

Soluție:

Deoarece $0 < \frac{3}{a+2} \leq 1$ și $0 < \frac{7}{2b+3} < 2 \Rightarrow E(a, b) \in (0; 3)$. Cum, $E(a, b) \in \mathbb{N} \Rightarrow E(a, b) \in \{1, 2\}$.

Cazul 1:

$$\begin{aligned} \text{Fie } E(a, b) = 1 &\Leftrightarrow \frac{3}{a+2} + \frac{7}{2b+3} = 1 \Rightarrow \frac{3}{a+2} = \frac{2b-4}{2b+3} \Rightarrow \frac{a+2}{3} = \frac{2b+3}{2b-4} \Rightarrow a \\ &= 1 + \frac{21}{2b-4}. \end{aligned}$$

Deoarece $a \in \mathbb{N}^* \Rightarrow \frac{21}{2b-4} \in \mathbb{N}^*$ – imposibil deoarece $2b-4$ este număr par iar 21 este impar.

Cazul 2:

$$\begin{aligned} \text{Fie } E(a, b) = 2 &\Leftrightarrow \frac{3}{a+2} + \frac{7}{2b+3} = 2 \Rightarrow \frac{3}{a+2} = \frac{4b-1}{2b+3} \Rightarrow \frac{a+2}{3} = \frac{2b+3}{4b-1} \Rightarrow a \\ &= \frac{11-2b}{4b-1}. \end{aligned}$$

Deoarece $a \in \mathbb{N}^* \Rightarrow 11-2b \geq 4b-1 \Rightarrow b \leq 2$. Cum $b \in \mathbb{N}^* \Rightarrow b \in \{1, 2\}$. Pentru $b = 1 \Rightarrow a = 3$,

iar pentru $b = 2 \Rightarrow a = 1$.

Răspuns: $(a, b) \in \{(1, 2); (3, 1)\}$.